

ficis Romani amplissima maiestas, quasi in excelsa solio confidens cete-
 ris omnibus quantum semper praluxerit, proximeq; uniuersorum E-
 piscoporum confessus auctoritate quanta valuerint, deinde religioso-
 rum virorum multus doctrina innocentisque vita splendor qui fuerit,
 praterea Imperatores, Regesq; Romani, quam amplo, latoque imperio
 potiti sint, quibus victoriis, & moribus regnarint; Ducum, Mar-
 chionum, singularumque ciuitatum vires quanta extiterint: hic licet
 intueri eorum memorabiles exitus, qui Dei Ecclesiam oppugnarint,
 vel propugnarint; haereses innumerae, schismataq; exorta quomodo e-
 uanuerint, diuina verò religio, ut stabilis semper aduersus omnes im-
 pietatis fluctus procellasq; permanserit. hac autē quanto ad vsum no-
 strum accommodatiora sunt, nobisq; quam antiqua illa ad vitae insti-
 tutionem aptiora? nunc enim iidem sunt sacrorum Antistites, iidem
 humani imperij Principes, eadem hominum consilia & acta, ut inde
 qui euentus expectari possint, non sit difficile iudicare. In tam vberem
 igitur gloriaq; fecundam segetē ille ingressus, nihil quod summi studij,
 & contentionis esset, in ea demetenda à se desiderari est passus. nam ve-
 ritatem, quae historiae tanquam animus est, adeo enixa diligentia inue-
 stigauit, ut vllum scriptorum genus, quod ad ea secula pertineret, vix
 eum praterierit. distinguēdis verò temporib; locorum descriptionibus,
 exprimēdis deniq; singularum tēpestatum moribus, quae actionum vi-
 dentur esse lumina quaedam, ita studuit, ut nemo antea magis. Has au-
 tem res, quanta orationis magnificentia, & splendore adornarit, nō est
 necesse dicere: iam dudum enim studiosi viri, incredibili cum iucundi-
 tate, & admiratione eius scripta suspiciunt. Ceterum quoniam Italici
 Regni descriptionem iam ante inchoarat, vnum restare videbatur,
 ut id opus ad exitum perduceret. opportunā igitur claudenda historiae
 rationem adinuenit. cum enim post perniciosum, & Ecclesiae Romanae
 infestum Friderici Secundi principatum, per viginti circiter annos,
 Imperium interregno laborasset, ita Regni Italiae potestas debilitata
 est, ut sequentes Imperatores eius possessionem aut omisisse, aut amis-
 se visi fuerint; vix certē eius Regni nomen in Italia adhuc extat. ad hoc
 igitur vsq; tēpus, historiam perducere placuit, ad quod vnius quasi au-
 spiciis in Italia dominante Imperatore omnia gerebātur; nam quae de-
 inceptis singulae ciuitates propriis ipsae cōsiliis & armis egerint, vno opere
 concludere, immēsa molis res videbatur esse, & magnis implicita diffi-
 cultatibus, in qua vel gratiae, vel offensionum loci plurimi necessario
 futuri erant. huc vsque igitur sibi perueniendum esse duxit, sicq;
 laudis, & gloria totum quasi curriculum permensus, è spacio honestis-
 simē decepsit. Hic verò mihi lux sapientiae tuae exoritur, Excellentis-